

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0181-164
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Державний вищий навчальний заклад «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
ID ОП у ЄДЕБО	2097
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Економіка підприємства, другий (магістерський) рівень вищої освіти, 07 «Управління та адміністрування», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/Akredytatsijna-systema_076_EP.pdf

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Захаркін Олексій Олександрович
Члени експертної групи	Диха Марія Василівна Майоров Даниїл Андрійович
Залучений представник роботодавців	-
Спостерігачі	
Дати виїзду до ЗВО	27-29 листопада 2019 р.
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/Popovychenko.pdf
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затверджені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

- наявні
- виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;
- відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;
- встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.
- відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Підстави відмови в акредитації відсутні.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відображати зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

ОП є актуальною для потреб ринку праці у висококваліфікованих економістах в Україні та в Дніпропетровському регіоні зокрема. ОП базується на положеннях стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Проведена виїзна акредитація справила неоднозначні враження про ОП в цілому. З одного боку ОП має сильні сторони та позитивні практики, наприклад тісна співпраця з роботодавцями, участь викладачів, що задіяні в ОП у міжнародних проектах. Позитивно про програму відгукуються і теперішні студенти, і випускники, і роботодавці. Разом з тим, виявлені недоліки, починаючи від невідповідності законодавству розподілу обсягу програми між нормативними та вибірковими дисциплінами, і закінчуючи відсутністю нормальних умов навчання (холодні, обшарпані аудиторії, брудні туалети, зачинена їдальня) нівелює загальне початкове позитивне враження про ОП до безпосереднього візиту до ЗВО. Окремо слід наголосити на відсутності розуміння поняття внутрішнього забезпечення якості з боку відповідних підрозділів ЗВО та професорсько-викладацького складу, що проявляється у несвоєчасному оновленні навчально-методичної бази, недостатньому дотриманні принципів академічної доброчесності, невідповідності багатьох складових ОП магістерському рівню. Це загалом призводить до невідповідності Критеріям оцінювання якості ОП. Проте, на думку експертної групи, така невідповідність може бути усунена протягом року, що відкриває перед керівництвом ЗВО та проектною групою шлях для вдосконалення ОП та її подальшого розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

Відповідність програмних результатів навчання стандарту вищої освіти та Національній рамці кваліфікацій, які досягаються задекларованими освітніми компонентами, включеними до ОП. Позитивною є співпраця з роботодавцями у питаннях щодо вдосконалення ОП та їх залучення до навчального процесу та практичної підготовки. Під час навчального процесу викладачі приділяють увагу формуванню у студентів соціальних навичок (softskills). Правила вступу на навчання за даною ОП зрозумілі та не містять дискримінаційних положень. Програма вступу на навчання за ОП є зрозумілою, містить справедливі критерії оцінювання, що дозволяють визначити відповідність знань абітурієнта рівневі початкових компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на ОП магістерського рівня. Позитивним є можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, передбачають урахування свободи слова. ЗВО створює умови поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Сильною стороною ОП є участь викладачів та здобувачів вищої освіти у міжнародному співробітництві з французькими університетами. Позитивним є здійснення у ЗВО роботи щодо професійного розвитку викладачів, стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ОП не містить унікальних програмних результатів навчання, що не дозволяє виокремити її фокус серед інших. Необхідно при внесенні змін до ОП (з урахуванням думки здобувачів, роботодавців) сфокусувати її цілі на галузевому аспекті (на економіці будівельної галузі, що, на нашу думку може бути реалізовано в даному ЗВО, опрацювати досвід іноземних ЗВО). Невиконання діючих вимог щодо забезпечення мінімальної частки вибіркового дисциплін ОП (по факту 20%). Потребує удосконалення процедура формування індивідуальної траєкторії навчання.

Незадовільний стан навчально-методичних матеріалів. Значна частка матеріалів не відповідає магістерському рівню, сучасним вимогам; методичні вказівки або відсутні, або містяться в одному кустарно виготовленому екземплярі на кафедрі або в бібліотеці. Система дистанційного доступу до навчальних компонентів містить матеріали, які не наповнені інформаційно, в деяких випадках є російськомовними. Тематика магістерських робіт не відповідає магістерському рівню. До процедур дотримання академічної доброчесності здобувачі вищої освіти до моменту акредитаційної експертизи майже не залучались. Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи фактично не виконує своїх функцій.

Незадовільний стан матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури, що забезпечує навчальний процес. Наявні недоліки у інформаційному забезпеченні учасників освітнього процесу за допомогою Інтернет-ресурсів (неповна або застаріла інформація, некоректні посилання, відсутність сторінок).

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

ОП що акредитується, має мету та цілі, які були сформульовані відповідно до Концепції освітньої діяльності ДВНЗ ПДАБА до 2020 р. Ця концепція та безпосередньо освітня програма розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/academy/official-inform/main-documents/>). Стратегія розвитку ДВНЗ ПДАБА на сьогодні відсутня. За інформацією, отриманою під час зустрічі з керівництвом ЗВО, стратегія розвитку знаходиться в стадії розробки, яка має бути завершена після затвердження нового статуту ЗВО. Затвердження статуту планується на конференції трудового колективу 18 грудня 2019 р. Відсутність стратегії розвитку не дозволяє чітко визначити роль та місце ОП у стратегічних планах ЗВО. Цілі ОП мають загальний характер, що не дозволяє виокремити її фокус та унікальність порівняно з іншими аналогічними ОП спеціальності. Разом з тим, ЗВО планує внесення змін до ОП після затвердження стратегії розвитку, що дозволить посилити врахування у ній галузевої специфіки.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

До формування та обговорення цілей та програмних результатів ОП була залучена академічна спільнота (підтверджено: прот. № 10 від 25 червня 2018 р. тематичного засідання кафедри Обліку, економіки і управління персоналом підприємства). Програмні результати ОП відповідають нормативному змісту підготовки здобувачів, наведеному у стандарті вищої освіти і не містять власних унікальних складових. При формуванні цілей та програмних результатів ОП пропозиції здобувачів не враховувались. Зустріч зі здобувачами показала, що вони в більшості не були проінформовані про можливість надання таких пропозицій. У формуванні та обговоренні цілей, програмних результатів навчання та компонент ОП брали участь роботодавці серед яких є як внутрішні стейкхолдери – викладачі ПДАБА, які поєднують викладацьку та практичну діяльність (проф. Левчинський Д.Л., доц. Попова В.В.), так і зовнішні – представники галузевої ГО «Асоціація представників сфери економічної безпеки», керівництво ТОВ «ІР Днепр» (наявні рецензії). Спілкування зі роботодавцями показало, що обговорення цілей ОП та програмних результатів навчання мало справжній, а не формальний характер. Пропозиції роботодавців були враховані під час формування компонент ОП. Роботодавці, під час зустрічі висловили побажання щодо подальшого вдосконалення ОП, а саме її фокусування на економіці будівельної галузі. На офіційному веб-сайті ЗВО існує сторінка, яка присвячена обговоренню ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>). Разом з тим, дата публікації відповідної сторінки – 23.08.2019 р., а сама ОП в ЗВО з 2018 р.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Цілі та програмні результати навчання ОП відповідають нормативному змісту підготовки здобувачів вищої освіти, закріпленому у стандарті вищої освіти, враховують тенденції розвитку спеціальності, але не враховують галузевий та регіональний контекст. Моніторинг ринку праці в основному проводився шляхом дослідження пропозицій веб-сайтів, що пропонують роботу. При зустрічах керівництво ЗВО, гарант програми, проектна група, повідомили, що урахування галузевого та регіонального контексту (будівництво, економіка будівництва) планується при внесенні змін до ОП. На необхідності такого фокусування ОП також наголошують роботодавці. Зустрічі з гарантом та проектною групою показали, що при розробці ОП враховувався досвід вітчизняних ОП аналогічного профілю. Разом з тим, досвід врахування аналогічних іноземних програм не підтверджено. Проте, за словами гаранта та проектної групи, наразі такий досвід вивчається з метою подальшого вдосконалення ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП розроблялась на базі стандарту вищої освіти, вимог Національної рамки кваліфікацій та містить програмні результати навчання виключно відповідно до стандарту. Освітні компоненти, наведені в ОП, дозволяють досягти задекларованих програмних результатів навчання. Разом з тим, наявність лише цих програмних результатів навчання не дозволяє окреслити унікальність даної ОП. Зміни, внесені до ОП у 2019 році у зв'язку з виходом нового стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти стосувались коригування програмних результатів навчання, які також сформульовано виключно відповідно до стандарту вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Співпраця з роботодавцями, врахування окремих пропозицій роботодавців при формуванні ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Загальний характер цілей ОП та відсутність привнесених ЗВО програмних результатів навчання. Це не дозволяє виокремити унікальність даної ОП. Тому доцільно після затвердження стратегії розвитку ЗВО привести у відповідність до неї цілі та програмні результати ОП.

Недостатня участь здобувачів вищої освіти у процесі формування та вдосконалення ОП. Тож варто більше приділити уваги інформуванню стейкхолдерів щодо їх можливості брати участь у вдосконаленні ОП.

Відсутність врахування досвіду аналогічних ОП провідних іноземних ЗВО. Цей досвід рекомендуємо врахувати під час вдосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 1:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

Основними недоліками, що притаманні даній ОП, є невизначеність її місця у стратегічних планах ЗВО, через взагалі відсутність стратегії ЗВО, загальність цілей та відсутність унікальних для даної ОП програмних результатів навчання, недостатнє залучення стейкхолдерів до формування ОП, відсутність врахування досвіду провідних іноземних ЗВО, де функціонують аналогічні програми. Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню E за цим критерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

ОП відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для другого (магістерського) рівня вищої освіти та містить нормативно-необхідний обсяг (90 кредитів ЄКТС). Обсяг нормативних компонент становить 36 кредитів ЄКТС, що відповідає встановленим вимогам щодо мінімального обсягу необхідного для здобуття загальних та фахових компетентностей, визначених стандартом. Обсяг вибіркового компонента становить 18 кредитів ЄКТС, що дорівнює 20% від загального обсягу ОП; є меншим за встановлений ЗУ «Про вищу освіту» норматив у 25%. Обсяг практичної підготовки становить 12 кредитів ЄКТС, а виконання кваліфікаційної роботи 24 кредити ЄКТС. Керівництво ЗВО під час зустрічі визнало помилковість розподілу обсягу ОП при формуванні вибіркового компонента та повідомило, що у змінах до ОП 2019 р. збільшено її обсяг до 24 кредитів ЄКТС. Разом з тим, у новому навчальному плані 2109 р., дисципліна «Професійна іноземна мова» продовжує залишатися єдиною у вибіркового блоці, тобто фактичний обсяг вибіркового компонента становить 21 кредит ЄКТС, що дорівнює 23,3% загального обсягу ОП (надалі не відповідає вимогам законодавства).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Структура та логічна послідовність вивчення компонент ОП дозволяють досягти задекларованих цілей та програмних результатів навчання. Наявна в ОП матриця забезпечення програмних результатів навчання компонентам освітньої програми демонструє їх взаємопов'язаність. Аналіз силабусів компонентів ОП, які розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО, показує реалістичність охоплення програмних результатів змістом програми. В той же час, деякі програмні результати, наприклад РН2 забезпечується лише за рахунок вибіркового компонента («Наукова іноземна мова» та «Моделювання економічних і статистичних досліджень»), РН10 переважно за рахунок вибіркового компонента. Силабуси деяких компонентів ОП («Спецкурс зі спеціальності», «Охорона праці в галузі») містять змістовні модулі та теми, які повторюють матеріал, що викладався на бакалаврському рівні.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз освітніх компонентів показує відповідність більшості з них предметній сфері навчання. Разом з тим до ОП включені дисципліни «Педагогіка вищої школи», «Охорона праці в галузі». Гарант, проектна група та роботодавці надали обґрунтування щодо необхідності включення вищеперелічених дисциплін до ОП. Вважаємо, що вивчення дисципліни «Педагогіка вищої школи» є доречним для здобувачів другого магістерського рівня, проте доцільне її включення до вибіркового частини. Дисципліна «Охорона праці в галузі» також в рамках даної ОП може бути запропонована до вивчення у переліку вибіркового дисциплін, проте її змістовне наповнення не має дублювати матеріали безпеки життєдіяльності з бакалаврського рівня. Разом з тим, дисципліна «Управління проектами», яка відповідає предметній області, важлива для вивчення в рамках даної ОП, відсутня взагалі. В ході зустрічі зі проектною групою було піднято питання про включення до ОП

деяких освітніх компонентів з предметної області, що формують фахові компетентності. Деякі роботодавці та випускники підтвердили необхідність такого коригування ОП, зокрема, важливість вивчення дисципліни «Управління проектами».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Обсяг задекларованих вибіркових дисциплін становить 18 кредитів ЄКТС, що дорівнює 20% від загального обсягу ОП; є меншим за встановлений ЗУ «Про вищу освіту» норматив у 25%. Серед блоків задекларованих вибіркових дисциплін є блок, який містить лише одну дисципліну «Професійна іноземна мова», що не дає фактичної можливості вибору. За поясненням проектної групи вибірковість цього блоку полягає в обранні однієї з трьох мов (англійська, французька, німецька). В ЗВО положення про порядок вибору навчальних дисциплін студентами розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО. Згідно з ним, у випадку, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни (блоку варіативних дисциплін навчального плану) не записалася мінімально необхідна кількість студентів (не менше 10 осіб), деканат доводить до відома студентів перелік дисциплін (блоків варіативних дисциплін), що не будуть вивчатися. Після цього студент повинен обрати іншу дисципліну (блок дисциплін), де вже є або може сформуватися кількісно достатня група студентів. На кожен навчальний рік мінімальна кількість студентів може коригуватися наказом ректора академії. Така процедура вибору в повній мірі не дозволяє студентам сформувати індивідуальну траєкторію навчання. ЗВО надав заяви здобувачів щодо обрання вибіркового блоку дисциплін. Разом з тим, зустрічі зі здобувачами показали, що побажання не усіх здобувачів вищої освіти були враховані при розподілі на навчання за вибіркоким блоком. У наданій ОП 2019 р. обсяг вибіркових дисциплін збільшено до 24 кредитів, проте дисципліна «Професійна іноземна мова» подовжує залишатися єдиною у вибіркокому блоці, тобто спостерігається «вибір без вибору».

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП та навчальний план передбачають проведення навчальної та переддипломної практики обсягом по 6 кредитів тривалістю по 4 тижні. У ЗВО розроблено Положення про організацію практичної підготовки студентів, яке розміщено на сайті академії. Разом з тим на офіційному веб-сайті ЗВО не розміщені методичні матеріали щодо програм практики, порядку її проходження, вимог до звіту. Варто зазначити, що для другого магістерського рівня наявність двох практик у навчальному плані є нехарактерною. У наданих методичних вказівках щодо проходження навчальної практики в основному містяться вимоги, що характерні для освітнього рівня «бакалавр», що не дає повноцінної можливості здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності. Програма переддипломної практики містить необхідні матеріали, що регламентують проходження практики та виконання звіту до неї. Здобувачі вищої освіти проходять практичну підготовку згідно договорів про співпрацю між ЗВО та роботодавцями. Зустріч зі здобувачами показала, що вони або самостійно обирають базу практики, або користуються рекомендацією кафедри. Під час практики викладачі постійно підтримують зв'язок із студентами.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Аналіз тематичних розділів силабусів та наданих навчально-методичних матеріалів дисциплін демонструє недостатнє врахування в них підходів до формування соціальних навичок (softskills). Формування таких навичок в основному відбувається при вивченні дисципліни «Соціальна відповідальність». Разом з тим, зустріч зі здобувачами вищої освіти показала, що під час проведення занять викладачі використовують форми та методи навчання, що передбачають роботу в командах, формування лідерських навичок, вміння вирішувати конфліктні ситуації, тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт зі спеціальності відсутній. При визначенні кваліфікації в академії керуються Стандартом ДВНЗ ПДАБА СВО-04-18 «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії», що розміщено на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/hr/e-doc/polozhennya/>). При визначенні компетентностей та результатів навчання освітньої програми, що визначають присвоєну кваліфікацію, робиться орієнтація, в першу чергу, на Національну рамку кваліфікацій, Стандарт вищої освіти зі спеціальності, Класифікатор професій України ДК 003:2010, Довідник кваліфікаційних характеристик професій.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Порядок формування, затвердження та впровадження навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти регламентується відповідним положенням (розміщено на офіційному сайті ПДАБА). Аналіз навчального плану підготовки магістрів за ОП показує, що розподіл обсягів навчальних дисциплін та аудиторну і самостійну роботу відповідає нормативним вимогам. Фактичне навантаження здобувачів вищої освіти (включно з самостійною роботою) складає 45 годин на тиждень. Кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС становить від 33% до 50% (для денної форми навчання). Максимальна кількість аудиторних годин на один тиждень теоретичного навчання становить 18 годин. Загальна кількість навчальних дисциплін не перевищує 16 на навчальний рік, та відповідно, до 8 на семестр. Середній обсяг з однієї навчальної дисципліни становить 4 кредити. Мінімальний обсяг однієї дисципліни становить 3 кредити ЄКТС. Разом з тим, за окремими дисциплінами наявний прекоз в бік лекційних занять, а за деяким дисциплінами («Охорона праці в галузі», «Інтелектуальна власність») практичні заняття навчальним планом взагалі не передбачені. Опитування здобувачів вищої освіти показало достатність часу самостійної роботи для належного опанування дисциплін. Також здобувачі вищої освіти висловили бажання збільшити кількість практичних занять з дисциплін ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою за даною ОПІ наразі не проводиться. Разом з тим, в академії створено відділ заочної, вечірньої та дуальної освіти, який є структурним підрозділом Навчально-наукового інституту інноваційних освітніх технологій. Керівництво ЗВО повідомило, що розроблено проект положення про дуальну освіту (наявний на офіційному сайті ЗВО), проводиться аналіз потенційних замовників послуг з надання дуальної освіти в будівельній сфері, розробляється договір про надання дуальної освіти відповідно до типового договору МОНУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Наявність тісної співпраці з роботодавцями при проходженні здобувачами вищої освіти практичної підготовки.
Використання під час проведення занять форм та методів навчання, що формують соціальні навички (softskills).
Збалансоване співвідношення фактичного навантаження здобувачів вищої освіти та обсягу освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

Недостатній обсяг вибірових дисциплін навчального плану, що не дає фактичної можливості вибору, обмежена можливість формування індивідуальної траєкторії. У зв'язку з цим необхідно привести обсяг вибірових навчальних дисциплін до нормативних значень, що вже частково зроблено в оновленому навчальному плані 2019 р. Також доречним є перегляд процедури обрання вибірових освітніх компонентів в напрямку забезпечення реальної можливості вибору та їх змістовного наповнення.
Забезпечення деяких програмних результатів навчання лише за рахунок вибірової компоненти, наявність змістовних модулів та тем, що повторюють матеріал, що вивчався на бакалаврському рівні. У зв'язку з цим доцільним є упорядкування тематичного наповнення окремих дисциплін з метою усунення повторення. Вважаємо за доцільне включення дисциплін «Педагогіка вищої школи» та «Охорона праці в галузі» до вибірової частини даної ОП, а до основної частини, включити зокрема дисципліну «Управління проектами».
Невідповідність навчальної практики магістерському рівню, що вимагає перегляду її змісту або вилучення з даної ОП взагалі. За окремими дисциплінами наявний прекоз в бік лекційних занять, а за деяким дисциплінами («Охорона праці в галузі», «Інтелектуальна власність») практичні заняття навчальним планом взагалі не передбачені. Враховуючи побажання здобувачів вищої освіти, можна рекомендувати збільшити кількість практичних занять з дисциплін ОП.

Рівень відповідності Критерію 2:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Кількість дисциплін вибіркової частини, (18 кредитів ЄКТС, що дорівнює 20% від загального обсягу ОП; є меншим за встановлений ЗУ «Про вищу освіту» норматив у 25%).
Забезпечення деяких програмних результатів лише за рахунок вибіркової компоненти, невідповідність змісту навчальної практики магістерському рівню.
Недоцільність розміщення дисциплін «Педагогіка вищої школи» та «Охорона праці в галузі» у блоці нормативних дисциплін. Наявність у деяких дисциплінах змістовних модулів та тем, що повторюють матеріал, що вивчався на бакалаврському рівні
Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню Е за цим критерієм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/selection-committee/pravila-prijomu/>). На сайті також розміщено «календар вступника», де наведена покрокова інструкція для вступу на ступінь магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста за денною та заочною формами навчання (<https://pgasa.dp.ua/selection-committee/calendar/#mastercourse>). Правила прийому є чіткими та зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. Разом з тим, у правилах прийому до ЗВО у 2019 р. є посилання на накази №560, №697, без зазначення інституції, що їх видала та навігації для ознайомлення з їх змістом. Зустрічі зі здобувачами показала, що вони були ознайомлені із Правилами прийому на навчання за ОП, не мали проблем із поданням документів, складанням вступних випробувань, не відчували дискримінаційних дій при вступі на навчання за даною ОП.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Програма вступних випробувань для вступу на освітню програму «Економіка підприємства» розміщена на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/03/076-mp-EP-Pidpryyemnytstvo-torgivlya-ta-birzhova-diyalnist-Ekonomika-pidpryyemstva.pdf>). Ця програма була схвалена методичною комісією ЗВО за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 26 лютого 2019 р. При цьому, до програми фахових вступних випробувань включені питання з дисциплін «Економіка підприємства» та «Статистика». Аналіз змісту програми показує, що цього достатньо для визначення відповідності рівневі початкових компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на ОП магістерського рівня. Програма вступних випробувань містить чіткі та зрозумілі критерії оцінювання. В цілому правила прийому на навчання враховують особливості самої ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Питання визнання результатів навчання в інших закладах вищої освіти регулюється в ЗВО відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури». Зазначений документ оприлюднено на офіційному веб-сайті ЗВО (https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/POLOZHENNYA_pro-akademichnu-mobilnist-1.pdf) у відкритому доступі як для учасників освітнього процесу, так і для всіх зацікавлених осіб. Зустріч зі здобувачами вищої освіти показала, що вони ознайомлені з можливостями такого визнання результатів навчання. На момент проведення виїзної акредитаційної експертизи фактів визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності на ОП, що акредитується підтверджено не було. Разом з тим, згідно з програмою міжнародної академічної мобільності студентки Ковальнової А.П. (програму надано), яка навчається на ОП, що акредитується, та з 30.08.2019 р. по 30.07.2020 р. одночасно навчається в університеті м. Ле-Ман (Le Mans Université, Франція) в рамках договору про співробітництво (Програма подвійного диплому), передбачено визнання таких результатів навчання у вигляді перезарахування дисциплін: «Управління вартістю підприємства», «Економічна діагностика», «Економічне управління підприємством», «Наукова іноземна мова».

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється положенням академії «Про організації освітнього процесу», що оприлюднене на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-organizatsiyu-osv-go-protsesu.pdf>). Фактів щодо такого визнання результатів навчання на ОП, що акредитується, підтверджено не було. Зустріч зі здобувачами вищої освіти показує, що вони детально не знайомі з можливостями такого визнання результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Чіткі та зрозумілі правила прийому за даною програмою, що розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО.
Наявність на офіційному веб-сайті ЗВО «календаря вступника», що допомагає вступнику орієнтуватися у формах вступних документів та строках їх подачі.
Наявність у нормативних документах ЗВО правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, та отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

Неналежним чином прописані у Правилах прийому посилання на нормативні акти без зазначення інституції, що їх видала, дати видання.

Недостатня інформованість здобувачів вищої освіти щодо можливостей визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Враховуючи наявність сильних сторін та позитивних практик, а саме наявність чітких та зрозумілих правил прийому, «календаря вступника», та той факт, що виявлені за критерієм 3 недоліки не є суттєвими, експертна група вважає можливим встановити відповідність ОП рівню В за цим критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

У звіті самооцінювання (матриця) форми та методи навчання не деталізовано (зазначено: словесні, практичні). У наданих РНП дисц. викладення форм та методів навчання відсутні. У силабусах (які за змістом частково відповідають вимогам до силабусів) форми та методи навчання перелічені. При зустрічі викладачі зазначили, що при викладанні на ОП застосовують традиційні та інноваційні форми та методи навчання, які обирають відповідно до змісту освітніх компонентів, включають у т.ч. застосування кращих практик викладання, які сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання, переносять фокус освіти з викладача на студента, націлені на сформованість компетентностей та досягнення програмних результатів навчання. Здобувачі у процесі спілкування підтвердили застосування групових методів роботи, дискусій, проте, висловили думку щодо необхідності збільшення застосування практичних форм та методів навчання на протигагу теоретичному навчанню. Методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізуватися принципам академічної свободи, передбачають урахування свободи слова. Здобувачі підтвердили можливість вільно висловлюватись, можливість обирати напрямок та тематику наук. та дослідн.-аналітич. роботи, брати участь у конференціях. Принцип академічної свободи через вільний вибір навч. дисц. не може бути реалізованим у повній мірі, оскільки обсяг вибіркових компонент є меншим за нормативно встановлений.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання міститься в ОП. Інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів міститься в робочих навчальних програмах та силабусах (які за змістом частково відповідають вимогам до силабусів). Оскільки силабуси лише нещодавно розробили, здобувачі надали пояснення, що інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання з дисциплін отримували від викладачів на першому занятті з кожної дисципліни. Посилання на веб-сторінку ЗВО, де (згідно звіту самооцінювання) розміщується інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання технічно не коректне (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/OPP-TGPV-magistrprofesijnyk.pdf>) (відповідь – сторінка знаходиться в розробці). У звіті самооцінювання зазначено, що інформація міститься у навчально-методичних комплексах (НМК): «НМК зберігаються на кафедрах та у відділі дистанційної освіти, де з ними можуть ознайомитись учасники освітнього процесу на будь якому етапі». Проте, надані до ознайомлення матеріали НМК засвідчили, що інформація у них з більшості дисциплін не повна. Остання дата перегляду більшості з них – 2017 рік (в т.ч. робочих навчальних програм). Наданий доступ до сайту <http://izido.pgasa.dp.ua> (студенти мають персоніфікований доступ до дистанційних курсів освітніх компонентів ОП), засвідчив, що його наповнення є не повним (з окремих дисциплін надається лише перелік тем).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час реалізації ОП наукові дослідження інтегруються в освітній процес. Здобувачі вищої освіти залучені до участі у наукових семінарах, у конференціях, олімпіадах; наявні сертифікати участі викладачів та здобувачів у роботі наукових конференцій. Здобувачі разом із викладачами здійснюють дослідження в рамках наукової теми кафедри «Вдосконалення обліково-аналітичної інформації в управлінні економічними процесами», що дає змогу отримати досвід наукових досліджень та викликати інтерес магістрів до наукової роботи. Проте, дана тема не корелюється із змістом ОП. Також здобувачі приймали участь у Всеукраїнських олімпіадах з дисциплін. Зокрема у II етапі Всеукраїнської студ. олімпіади з дисципліни «Інтелектуальна власність» у березні 2018 р. студентка групи ЕПмп-17 Слоква Ю. отримала диплом II ступеня. При зустрічі здобувачі підтвердили можливість обирати напрямок та тематику наукової та дослідницько-аналітичної роботи, брати участь у конференціях. Перелік публікацій викладачів свідчить про проведення ними наукових досліджень, які можуть сприяти реалізації цілей ОП. Проте, надані до перегляду методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисциплін ОП, примірники захищених КР, які самостійно обрані викладачами та надані до перегляду, свідчить про те, що розкриття їх змісту за рекомендованими тематиками не спирається на результати наукових досліджень, а в більшій мірі носить навчальний характер (розглядається перелік питань, які висвітлені в навчальних посібниках).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Надані навч.-метод. матеріали дисциплін (затв. прот. 2017 р. каф. обліку, економіки та упр. перс. підпр., яка на сьогодні реорганізована) є не повними за змістом по більшості дисц. ОП. Значна частка матеріалів не відповідає магіст. рівню. Зокрема, теми дисц. «Спецкурс з спеціальності», (а також спілкування з викладачами це підтвердило) розкривають по суті зміст дисц. «Економіка підприємства», яка викладається в рамках бакалавр. осв. рівня. Ознайомлення з метод. вказ. для написання курсової роботи (КР) з цієї ж дисц., а також із наданими примірниками виконаних КР показало, що по факту – це реферати по темах (зокрема: «Сутність та класифікація основних фондів». До того ж, наявне некоректне та/або недіюче застосування термінів. При огляді КР з дисц. «Економічна діагностика» – аналіз діяльність суб'єктів господарювання за застарілими (недіючими) формами звітності. Наданий доступ до розміщених на сайті навч.-метод. матеріалів (деклароване ЗВО середовище для навчання за матеріалами через персоніфікований вхід здобувачів, що актуально, насамперед, для заочної форми навчання) показав, що матеріали з дисц.: «Управління вартістю підприємства», «Інноваційний розвиток підприємства» – відсутні взагалі; «Економічна діагностика» і «Спецкурс з спеціальності» – російськомовний текст, часткове надання інформації / лише перелік тем; «Економічне управління підприємством» – надто стисло (по кожній з 11 тем – одна сторінка). Якісно добре відрізняється наповнення дисц. «Інтелектуальна власність» та «Інтелектуальний бізнес».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання та викладання у ЗВО пов'язані з інтернаціоналізацією. У ЗВО функціонує навч.-наук. центр міжнар. співробітництва. Найважливішими напрямками міжнар. наук. і наук.-техн. співробітництва ЗВО є: участь у програмах двостороннього та багатостороннього міждержавного обміну студентами, аспірантами, викладачами; участь у міжнародних освітніх та наукових програмах. Іноземні партнери відвідують ЗВО з наук.-досл. візитами. У ЗВО діє програма «гостьових» професорів терміном від кількох днів до півроку з метою читання курсів лекцій, участі в наук. досл., сезонних школах, а також ін. види академічної діяльності. 24.04.2019 р. проф. Страсбурзьського ун-ту Жан-Поль Меєр прочитав у ЗВО лекцію на тему «Плагіат. Французький погляд на проблему». З 30 червня до 30 серпня 2019 р. у рамках програми академічної мобільності (ун-т м. Ле-Ман (Le Mans Université) брала участь ст. гр. ЕПмп-19 ОП «Економіка підприємства» Ковальова А.П. Також з 30.08.2019 р. до 30.07.2020 р. Ковальова А.П. навчається в ун-ті м. Ле-Ман в рамках договору про співробітництво (Програма подвійного диплому). Викладання та наук. досл., пов'язаним з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО сприяють міжн. стажування ПВС. У січні 2017 р. проф. Поповиченко І.В. та доц. Бородін М.О. пройшли лінгвістично-фахове стажування у Франкофонній школі економіки, м. Анжи, Франція. Тема: «Економіка та управління підприємствами: мікроекономічні та макроекономічні аспекти» (наказ № 1, від 04.01.17 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

Застосування на ОП сучасних форм та методів навчання в рамках окремих дисциплін, що підтверджено здобувачами.
Відповідність навчального процесу на ОП за певними критеріями принципам академічної свободи, свободи слова, можливості отримання психологічної допомоги.
Участь ПВС та здобувачів у науково-дослідній роботі, наукових конференціях, що підтверджено сертифікатами.
Нагороди здобувача ОП у Всеукраїнській олімпіаді з дисципліни «Інтелектуальна власність».
Міжнародне співробітництво ЗВО, яке реалізується у програмах міждержавного обміну студентами (навчання ст. Ковальнової у м. Ле-Ман (Франція) по програмі Подвійного диплому); міжнародне стажування проф. Поповиченко І.В. та доц. Бородін М.О. у м. Анжи (Франція).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Студентоцентризований підхід, принцип академічної свободи, які мають реалізовуватися в т.ч. через врахування побажань здобувачів щодо форм та методів навчання, вільний вибір навч. дисц. не реалізований у достатній мірі. Необхідно забезпечити зрозумілі процедури впливу на освітній процес та реалізовувати їх на практиці.
Система електронної підтримки освітнього процесу в ЗВО у процесі розробки. Інформування здобувачів про освітній процес через персоніфіковану систему доступу до освітнього контенту не знайшло свого підтвердження. Необхідно забезпечити своєчасний та зручний доступ здобувачам до освітніх компонентів; забезпечити інформування здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах освітніх компонентів. Варто доопрацювати силабуси, щоб їх зміст відповідав назві.
Тема НДР «Вдосконалення обліково-аналітичної інформації в управлінні економічними процесами» не відповідає бажаним напрямом НДР ОП «Економіка підприємства». Дослідження облікової інформації доречне в НДР ОП «Облік та аудит». Тему НДР варто сформулювати так, щоб в рамках її дослідження розкривати мету, яку мають бути здатними досягати, та завдання, які мають вміти виконувати фахівці магістр. осв. рівня ОП «Економіка підприємства».
Навч.-метод. матеріали є неповними за змістом по більшості дисциплін ОП. Значна частка матеріалів не відповідає магістерському рівню. Зміст лекційних, практичних занять, тестових завдань необхідно доповнити та оновити, в т.ч. на основі наукових досягнень та сучасних тенденцій.

Рівень відповідності Критерію 4:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Наявність сильних сторін та позитивних практик ОП за критерієм 4 нівелюється суттєвими слабкими сторонами та недоліками. Останні мають системний характер, суттєво знижують якість освітнього процесу. Виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню «Е» за критерієм «Навчання і викладання за освітньою програмою».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Мета, завдання, основні принципи організації контрольних заходів (КЗ) (згідно інф. у звіті самооц.) визначені в Стандарті ДВНЗ ПДАБА ОП-05-18 «Положення про контрольні заходи», затв. Вч.р. академії 26.12.2018 р., прот. №5 (<https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-kontrolni-zahody-1.pdf>). Проте, за даним посиланням наявний Стандарт ДВНЗ «ПДАБА» МР-02-15 від 26.05.2015 р., прот. №10. Пояснення керівництва ЗВО – оновлюється база, в процесі завантаження. Відповідно до Стандарту екзамену проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Розклад КЗ оприлюднюється на оф. сайті ЗВО. Інформація про форми КЗ та критерії оц. навч. досягнень прописана в РП та силабусах. Критерії оц. навч. досягнень за формами ректорського контролю та контролю залишкових знань наведені в пакетах ректорських та комплексних контрольних робіт та доводяться до студента перед проведенням КЗ. Здобувачі пояснили, що інф. щодо форм КЗ та критеріїв оц. доводилася здобувачам освіти на першому занятті; зазначили, що критерії оц. є для них чіткими та зрозумілими. Аналіз РП та силабусів показав наявність єдиного підходу до формування підсумкової оцінки, яка враховує як набрані студентом бали під час виконання поточних завдань так і балів, одержаних під час підсумкового контролю. Форми КЗ та критерії оц. дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навч. для окремого осв. компоненту та/або осв. програми в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

У відповідності до стандарту вищої освіти, затвердженому МОН зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за другим магістерським рівнем атестація здобувачів вищої освіти ОП «Економіка підприємства» здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи. Вимоги до кваліфікаційної роботи (перелік, порядок написання та захисту) прописано в методичних вказівках. Надані до ознайомлення методичні вказівки до виконання кваліфікаційної магістерської роботи свідчать про те, що визначені теми не відповідають магістерському рівню, сформульовані некоректно. Зокрема, «Стан і ефективність використання основних виробничих фондів», «Джерела формування та ефективність використання оборотних коштів підприємства», «Діагностика техніко-економічних показників і резерви їх підвищення» тощо.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Стандартом ДВНЗ ПДАБА ОП-05-18 «Положення про контрольні заходи», затвердженого Вченою радою академії 26.12.2018 р., протокол №5 (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-prokontrolni-zahody-1.pdf>). – дане посилання у звіті самооцінювання ЗВО не коректне (насправді – це дане посилання на відомості про самооцінювання). Процедури врегулювання конфлікту інтересів та порядок повторного проходження контрольних заходів урегульовано вище зазначеним Стандартом.

Об'єктивність екзаменаторів, насамперед, забезпечується наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання поточного та підсумкового контролю з кожної компоненти ОП. Здобувачі повідомили, що з процедурами проходження та оскарження контрольних заходів, у т.ч. повторних, ознайомлені, вони для них є зрозумілими. На зустрічах з професорсько-викладацьким складом, із здобувачами вищої освіти стейкхолдери повідомили, що випадків застосування процедур врегулювання конфліктів інтересів на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політику, стандарти і процедури дотримання акад. доброч. в ЗВО містить Кодекс академічної доброчесності, прийн. ріш. Вченої ради 05.07. 2018 р.: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/zvstavkami.pdf>. Проте, дане посилання не коректне, не діє.

Прац. відділів бібліотеки, ін. відділів не сприяють утвердженню інституційної культури (зокрема, на наші звернення до них укр. мовою спілкувалися рос. мовою). Також дані категорії прац. не на належному рівні здатні виконувати покладені на них функції, що знайшло своє підтвердження у пропозиції від них же певних дій (показати напов. репозитарію, методички, розміщені на сайті, робота з прогр. антиплагіату) та нездатність їх здійснення. Працівник сказавши, що є усі методички тут, не зміг показати жодну (не знайшов / або їх там немає). На питання щодо бачення осв. проц. та можливостей донесення інф. до здобувачів, повідомила: «Меня все устраивает, все отлично» – цитата.

Популяризації акад. доброч. сприяла прочитана 24.04.19 р. лекція «Плагіат. Французький погляд на проблему». Укл. дог. з ТОВ «Антиплагіат» № 09-07/2018 від 09.07.18р.; поновлено 01.08.19 р. на 1 рік. Наявне техн. та прогр. забезп. у вигляді онлайн-сервісу Unichesk. У присутності ЕГ здійснено перевірку на плагіат КР (рез. – 55% схожості). Факт перевірок на плагіат магіст. робіт за ОП не підтверджено; знаходиться на стадії освоєння. Здобувачі повідомили, що ознайомлені з необхідністю перевірки на плагіат магіст. робіт, проте їм не відомий порядок проведення процедури.

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Форми контрольних заходів та критерії оц. навчальних досягнень викладені в робочих програмах навчальних дисциплін та силабусах. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що критерії оц. є для них зрозумілими. Процедура проведення контрольних заходів, порядок повторного проходження контрольних заходів та оскарження результатів урегульовано Стандартом ЗВО. Процедури проходження та оскарження контрольних заходів, у т.ч. повторних, здобувачам зрозумілі. Стейкхолдери освітнього процесу повідомили, що випадків застосування процедур врегулювання конфліктів інтересів на ОП не було. Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЗВО містить Кодекс академічної доброчесності, який розроблено на підставі вітчизняного та зарубіжного досвіду етичної нормотворчості, рекомендацій членів робочої групи, із урахуванням пропозицій викладачів і студентів ЗВО. Популяризація академічної доброчесності через ознайомлення з міжнародним досвідом (прочитана лекція «Плагіат. Французький погляд на проблему», яку відвідали студенти та викладачі кафедри 24.04.2019 р.). Наявність у ЗВО технічного та програмного забезпечення у вигляді онлайн-сервісу Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Оцінювання за іспитами здійснюється: 50% оц. можна здобути протягом семестру та 50% – за складання іспиту. Доцільно структурувати оц. з дисц. за ваговими коефіцієнтами, що окремо враховуватимуть здобутки студентів під час навч. та результат підсумкового оц.-ня у формі іспиту. Методичні вказівки до виконання магістерських робіт свідчать про невідповідність рекомендованих тем магістерському рівню, некоректність формулювання. Зокрема, «Стан і ефективність використання основних виробничих фондів», «Джерела формування та ефективність використання оборотних коштів підприємства», тощо. Тематика потребує оновлення та приведення до магістерського рівня. Не сприяють утвердженню інституційної культури працівники бібліотеки, інших структурних підрозділів. Дані категорії працівників не на належному рівні здатні виконувати покладені на них функції, що знайшло своє підтвердження у пропозиції від них же здійснення певних дій та нездатність їх реалізації. Академічна доброчесність має бути в основі інституційної культури ЗВО, підтверджена в цінностях, політиці та процедурах акад. доброчесності усіх учасників освітнього процесу. Доцільно звернути увагу на можливість та здатності виконання окр. категоріями персоналу виконання своїх обов'язків та реалізації інституційної місії ЗВО. Перевірка на плагіат магістерських робіт знаходиться на стадії освоєння та до поточного моменту не здійснювалась. Доцільно здійснювати перевірку магістерських робіт на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 5:

Рівень E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Наявність визначених в ОП контрольних заходів в цілому дозволяє здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти. Проте, значна кількість недоліків як щодо організації процесу оцінювання, так і його змістовного наповнення не дозволяє досягти необхідного рівня якості цього процесу.

Потребує приведення вимог до виконання кваліфікаційної роботи до магістр. рівня, а також здійснення процедур перевірки їх на плагіат.

Доцільно звернути увагу на можливості та здатності виконання окр. категоріями персоналу виконання своїх обов'язків та реалізації інституційної місії ЗВО. Академічна доброчесність має бути в основі інституційної культури ЗВО, підтверджена в цінностях, політиці та процедурах акад. доброчесності усіх учасників освітнього процесу.

Разом з тим, на думку експертної групи, виявлені недоліки можуть бути усунені протягом одного року. Тому вважаємо доцільним встановити відповідність ОП рівню «Е» за 5-м критерієм.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Академічна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, згідно наданої інформації про пункти відповідності ліцензійним умовам в достатній мірі забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. До реалізації освітньої програми задіяні викладачі з науковим ступенем та практичним досвідом, зокрема к.е.н. Попова В.В. Проте слід зазначити, що у більшості викладачів випускової кафедри, та тих, що задіяні в освітньому процесі за даною ОП відсутні публікації у журналах, що індексуються БД Scopus та WoS. Також у деяких викладачів заявлені критерії професійної активності не відповідають напрямку ОП, що акредитується.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Добір викладачів для забезпечення освітнього процесу відбувається на конкурсній основі відповідно до Положення про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» (нова редакція, затверджена Вченою радою 23.04.2019, протокол № 10, <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-poryadok-obrannya.pdf>). При доборі викладачів враховується їх рівень професіоналізму, відповідність пп. ліцензійних умов. ПВС та працівник відділу кадрів при зустрічі зазначили, що процедури добору кадрів є зрозумілими для учасників. Їх дотримуються.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

До реалізації освітнього процесу на ОП ЗВО залучає представників підприємств-роботодавців. Також роботодавці надають місця для проходження переддипломної практики здобувачам вищої освіти. Також роботодавці залучені до роботи в екзаменаційній комісії. Зокрема, головою екзаменаційної комісії є генеральний директор проектно-будівельної компанії «Південьбуд» Хідько Ю.П. До складу екзаменаційної комісії (наказ №398 від 15.11.2018 р.) включено викладача кафедри, який поєднує викладацьку роботу з практичною діяльністю за фахом – Попову В.В., к.е.н., доц., директора ТОВ «ФЕС ТЕРЕБЛЯ». Є підтверджуючі документами, які засвідчують про співпрацю ЗВО з роботодавцями, про залучення їх до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Для підвищення практичного спрямування освітнього процесу та набуття здобувачами професійних навичок в рамках ОП діє система гостей лекторів, до якої залучаються професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців. Зокрема, до навчального процесу долучається / запрошується директор ТОВ «ІР Днепр» Іконніков М.Ю. Останній в ході спілкування також зазначив про доцільність включення в ОП дисципліни «Управління проектами». Під час роботи ЕГ роботодавець Левицький Р.Г. повідомив, що на наступний тиждень має узгодженість із кафедрою про те, що буде задіяний у аудиторному занятті.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО здійснюється робота щодо професійного розвитку викладачів. Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДВНЗ ПДАБА, затвердженого Вченою радою академії 25.09.2017 р. та введеного в дію наказом від 09.10.2017 р. № 247, викладачі мають право підвищити професійний рівень через академічну мобільність. У порядку, встановленому Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників, затвердженим Вченою радою 29.08.2018 р., протокол №1, викладачі проходять підвищення кваліфікації (стажування). Для моніторингу рівня професіоналізму викладачів в ЗВО діє система проведення відкритих занять, звітування кафедр за навчальний рік, в т. ч. щодо рівня професійної та наукової активності тощо. В рамках ЗВО працівники кафедри в 2018-2019 рр. брали участь у науково-педагогічних семінарах, присвячених підвищенню професійно-педагогічної компетентності викладачів сучасних вищих закладів освіти. За сприянням ректорату під патронатом Федерації обмінів Франція-Україна у січні 2017 р. проф. Поповиченко І.В. та доц. Бородін М.О. у рамках франкофонного проекту на економічному факультеті пройшли лінгвістично-фахове стажування у Франції у Франкофонній школі економіки (L'Ecole francophone d'économie à Boueigneuf-an-Mauges), м. Анжи, муніципалітет Бурнеф-ан-Мож, Франція. Тема: «Економіка та управління підприємствами: мікроекономічні та макроекономічні аспекти» (наказ № 01, від 04.01.2017 р.)

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний розвиток викладачів, розвиток викладацької майстерності ЗВО стимулює матеріальним заохоченням. Зокрема, у ЗВО діє положення про преміювання працівників і здобувачів вищої освіти за публікації у виданнях, що індексуються наукометричними базами (<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/Polozhennya-pro-premiyuvannya-pratsivnykiv-i-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity.pdf>). За інформацією керівництва ЗВО, протягом минулого року виплачено 180 тис. премій викладачам ЗВО. В 2016 р. колектив кафедри у складі 9 осіб отримали Премію Академії будівництва України ім. академіка М.С. Буднікова. Протягом 2016-2019 рр. працівники кафедри, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти за ОП «Економіка підприємства», були нагороджені грамотами Департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації (9), подяками міського голови (10), ректорату ПДАБА (15).

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

До реалізації освітнього процесу на ОП ЗВО залучає представників підприємств-роботодавців. Є підтверджуючі документами, які засвідчують про співпрацю ЗВО з роботодавцями, про залучення їх до організації та реалізації освітнього процесу та меморандум про наміри. Роботодавці надають місця для проходження переддипломної практики здобувачам вищої освіти. Також роботодавці залучені до роботи в екзаменаційній комісії. Для підвищення практичного спрямування освітнього процесу та набуття здобувачами професійних навичок в рамках ОП діє система гостьових лекторів, до якої залучаються професіонали-практики, експерти галузі, представники роботодавців.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями. За сприянням ректорату під патронатом Федерації обмінів Франція-Україна у січні 2017 р. проф. Поповиченко І.В. та доц. Бородін М.О. у рамках франкофонного проекту на економічному факультеті пройшли лінгвістично-фахове стажування у Франції у Франкофонній школі економіки (L'Ecole francophone d'économie à Voiegneuf-an-Mauges), м. Анжи, муніципалітет Бурнеф-ан-Мож, Франція. Тема: «Економіка та управління підприємствами: мікроекономічні та макроекономічні аспекти» (наказ № 01, від 04.01.2017 р.).

ЗВО стимулює професійний розвиток викладачів, розвиток викладацької майстерності, використовуючи матеріальні та моральні методи стимулювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Відсутність у більшості викладачів випускової кафедри та тих, що задіяні в освітньому процесі за даною ОП наукових публікацій у журналах, що індексуються БД Scopus та WoS. Також у деяких викладачів заявлені критерії професійної активності не відповідають напрямку ОП, що акредитується. Це в деякій мірі не дозволяє використовувати результати професійної майстерності при формуванні навчально-методичного наповнення ОП. Тому доцільно підвищити академічну та/і/або професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми (або залучити викладачів до викладання на ОП з відповідними академічними та професійними ознаками, які забезпечать досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання).

Рівень відповідності Критерію 6:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Встановлені під час експертизи факти в цілому дозволяють позитивно оцінити академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, що забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Наявні недоліки не містять системного характеру. Тому експертна група вважає доцільним встановити відповідність ОП рівню «В» за 6-м критерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

За вип. каф. закріплено 4 навчальних аудиторії та 1 лекційна. Кількість та площа ауд. достатні для реалізації ОП. Меблі в ауд. потребують оновлення. В одній з ауд. використовувався екран та проектор. Поруч з каф. є кімната для аспірантів з одним ПК. Під час огляду працівники каф. повідомили про відсутність Інтернету через поломку обладнання. Ректорат ЗВО призупинив навч. процес на тиждень до 27.11.19 у зв'язку зі низькою температурою в приміщеннях ЗВО. Більшість вбиралень знаходяться в незадовільному стані або зачинені. ЗВО має власну бібліотеку, спор. зал, басейн, їдальню, гуртожитки. Здобувачі відзначили, що є необхідність вдосконалити ПЗ та комп'ютерне обладнання. За словами гаранта ОП та представника НН ПОТ технології дистанц. навч. та матеріально-техн. база НН ПОТ використовується для студ. заочної ф.н. ОП. В корпусі НН ПОТ наявні ауд. приміщення з новими меблями, комп'ютерні класи з обладнанням та бібліотека. Встановлено, що частина дисциплін ОП в дистанційній системі подані рос. мовою, інформації по деяким темам недостатньо, зміст рівня ступеню «бакалавр», перелік літератури та зміст тем застарілі, деякі дисципліни не відображаються. Під час огляду навч.-метод. забезпечення гарант ОП надала навч.-метод. матеріали з навч. дисциплін, практик, підготовки курсових робіт, кваліфікаційних робіт, більшість з яких давно не оновлювалися, затвердж. каф. обліку, економіки та управління (попередня назва кафедри).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Доступ до інформаційних матеріалів, бібліотек, спортивного залу для учасників освітнього процесу є безоплатним. В басейні прописано вартість занять у басейні, проте, повідомили, що виокремлено певні дні для безкоштовного відвідування.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

24 вересня 2019 року Вченою радою ЗВО затверджено Положення про анкетування здобувачів вищої освіти та створено робочу групу з метою розроблення питань для анкетування. 13 вересня 2019 року затверджено графік проведення анкетування, згідно із яким 16-20.12.2019 року заплановане оцінювання ОП студентами освітнього рівня магістр. Здобувачі під час зустрічі повідомили, що анонімне опитування було проведено місяць тому в письмовій формі для магістрантів другого курсу, і на початку навчального року для магістрантів першого курсу. Інформація про факти раніше проведених опитувань здобувачів щодо їх потреб та інтересів в організації освітнього середовища та їх результати на офіційному веб-сайті відсутня.

Під час виїзної акредитації ЗВО не продемонстрував студентоцентричного підходу щодо організації освітнього середовища. Зокрема, здобувачі після тижневих «канікул» продовжили навчались 28.11.19 при температурі в ЗВО, значно нижчою норми, що є загрозою фізичному здоров'ю здобувачів. Вибір навчальних ауд. здійснюється без урахування потреб здобувачів. Адже наявні вільні якісні навчальні ауд. (але в них немає «життя»).

Представники студентського самоврядування повідомили про підготовку проекту Student's rights щодо інформування здобувачів про їхні права, та відмітили, що частково поінформовані про можливості та процедуру впливу на рішення ЗВО щодо організації освітнього середовища.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі під час зустрічі засвідчили, що засобами комунікації з викладачами є усні бесіди, індивідуальні консультації, електронна пошта. Повідомили, що заключено договір з Майкрософт щодо створення окремого програмного продукту для комунікації та організації освітнього процесу. Крім того, зазначили, що існує система дистанційного навчання, і більшість необхідної інформації оприлюднена на сайті ЗВО. Щодо якості взаємодії з деканатами зауважень немає. Під час зустрічі здобувачі та представники студентського самоврядування засвідчили роботу психологічної служби ЗВО, можливість отримання психологічної допомоги та позитивний досвід участі в тренінгах Антистрес. На сторінці психологічної служби на сайті ЗВО розміщено тематичні матеріали. На офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднена Концепція освітньої діяльності ЗВО до 2020 р., згідно із п.3.7 якої серед основних напрямів освітньої діяльності ЗВО є соціальна підтримка здобувачів з незахищених категорій. 26.02.2019 р. затверджено Положення про порядок призначення та виплати соціальних стипендій студентам ЗВО, яке також оприлюднене на сайті ЗВО.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Здобувачі під час зустрічі повідомили, що серед магістрантів ОП немає осіб з особливими освітніми потребами, проте приміщення ЗВО обладнані ліфтом, існує можливість підняти по сходах здобувачам на візках та здобувачам з дітьми на візочках. Представники студентського самоврядування повідомили, що зроблені заїзди в приймальну комісію та пандуси. у 2019 р. ЗВО розроблено Концепцію реконструкції

приміщень ПДАБА з доступності для маломобільних груп населення, на сайті ЗВО оприлюднено лише три перші аркуші документу. На сайті ЗВО оприлюднений для обговорення проект ПОЛОЖЕННЯ про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами. Наказом №110 від 26.02.2019 р. затверджено Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з обмеженими фізичними можливостями, громадян похилого віку, інших мало мобільних груп населення під час перебування на території ЗВО. Концепцією освітньої діяльності ЗВО до 2020 р. передбачено «створення умов для здобуття якісної освіти особами з особливим фізичним потребами».

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Педагогічні працівники зазначили про функціонування комісії з питань акад. доброчесності та дотримання ними етичних норм згідно із Кодексом академічної доброчесності ЗВО. При виникненні конфліктних ситуацій складається неанонімна письмова заява до комісії з питань акад. доброчесності, яку розглядає проректор та голова студентського самоврядування, протягом трьох днів надається висновок. Також є можливість звертатись в профком ЗВО для вирішення трудових спорів. Інформацію щодо доброчесності, булінгу, етичних питань, циклу заходів по запобіганню корупції доводили до відома здобувачів через деканати. В ЗВО наявна кнопка на сайті ЗВО для звернень до декана.

На сайті ЗВО оприлюднений Порядок процедури врегулювання Конфліктних ситуацій та розгляду скарг пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією серед учасників освітнього процесу, який знаходиться в розділі Структура-Відділи-Кадровий відділ. Згідно із р.4 Порядку «Профілактика і практична робота в сфері сексуального домагання, дискримінації та корупції посадовими особами з виховної роботи проводиться разом з профспілковими організаціями академії і структурних підрозділів, студентськими радами академії і факультетів». В межах ОП випадків конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією не зафіксовано. Представники студентського самоврядування повідомили, що існує практика для вирішення усіх конфліктних ситуацій звертатись до проректора з виховної роботи.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Створення та діяльність окремого підрозділу під назвою Навчально-науковий інститут інноваційних освітніх технологій з якісною інфраструктурою.

Керівництво ЗВО продемонструвало прогресивне баченням щодо реформування ЗВО. Започаткування процесу опитування здобувачів та створення окремого структурного підрозділу, який відповідає за моніторинг та аналіз потреб здобувачів.

Діяльність психологічної служби в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Навчально-методичне забезпечення потребує оновлення. Забезпечити щорічний перегляд та оновлення навчально-методичного забезпечення. Забезпечити оновлення інфраструктури ЗВО, зокрема навчальних аудиторій, склопакетів на вікнах, вбиральні потребують ремонту та постійного прибирання. Забезпечити відповідну нормам

температуру повітря в приміщеннях ЗВО. Рекомендуємо переглянути процедуру вибору аудиторій для проведення навчальних занять ОП, проводити заняття в аудиторіях НН ПОТ, які є більш комфортними, проте не використовуються. Детально ознайомити здобувачів з процедурою вирішення конфліктних ситуацій, зокрема в сфері сексуальних домагань, дискримінації та корупції. Рекомендуємо розмістити відповідний порядок на головній сторінці сайту ЗВО, щоб полегшити доступ до нього здобувачам. Забезпечити доступ до освітнього процесу і всіх навчальних приміщень ЗВО особам з особливим освітніми потребами. Забезпечити систему регулярного аналізу та врахування потреб здобувачів щодо освітнього середовища. Зміст дистанційного навчання потребує перегляду та оновлення.

Рівень відповідності Критерію 7:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Організувати навчання в пристойних аудиторіях, які наявні в ЗВО, організувати як мінімум прибирання в санвузлах (з поступовим кап. ремонтом) можна в мінімально короткі терміни.

Проте, найпроблемнішою складовою за критерієм 7 є навчально-методичне забезпечення ОП, оновлення якого може бути здійснено протягом року.

Часткова невідповідність критерію, з недоліками, які можуть бути усунуті в однорічний строк.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На офіційному веб-сайті ЗВО оприлюднено Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО, яке затверджене та набрало чинності згідно із Протоколом Вченої ради №7 від 19.12.2017 р. Крім того, на сайті ЗВО оприлюднена інформація про Відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, який був створений на базі інспекції моніторингу якості освіти згідно із Наказом №407 від 25.09.2019 р., а також оприлюднене Положення про нього.

Під час зустрічі фахівець відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи повідомила про здійснення моніторингу навчально-методичних комплексів дисциплін, планові ККР та РКР. Під час демонстрації навчально-методичних комплексів за ОП, які потребують оновлення, фахівець повідомила, що відділ не встиг підготуватись до акредитації через брак кадрів, що остання перевірка навчальних комплексів проводилась у 2017 р. Проте відділ планує розробити та затвердити Положення про навчально-методичне забезпечення, і в подальшому провести перевірку навчальних комплексів та робочих програм.

За час реалізації ОП в неї були внесені такі зміни: у 2017 р. у зв'язку з набуттям чинності нової редакції Закону України «Про освіту» (рішення Вченої ради від 24.10.2017 р., протокол № 4), у 2018 р. у зв'язку з необхідністю врахувань пропозицій здобувачів вищої освіти та роботодавців (рішення Вченої ради від 05.07.2018 р., протокол №14).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В ЗВО започатковано прийом пропозицій від здобувачів вищої освіти щодо змін ОП у форматі надсилання листів на електронну пошту гарантів ОП. (<https://pgasa.dp.ua/discussions/>). Гарант ОП надав результати одного письмового опитування здобувачів за ОП. В ЗВО затверджене «Положення про анкетування здобувачів», згідно із п. 1.3 якого «анкетування проводиться серед студентів денної форми навчання». Рекомендуємо розширити цей пункт і додати можливість опитування здобувачів заочної та дистанційної форм навчання.

Представники студентського самоврядування повідомили, що мають пропозиції щодо освітнього процесу, проте їм невідомо, що вони мають таке ж право їх надавати, як і інші учасники освітнього процесу. Голова студентської ради ЗВО підтвердив, що бере участь в засіданнях вченої ради ЗВО. Загалом представники студентського самоврядування не підтвердили своєї участі в перегляді ОП або обговоренні процедур забезпечення якості освіти.

Згідно із затвердженням 13 вересня 2019 р. та оприлюдненим на веб-сайті ЗВО графіком проведення анкетування, строк виконання анкетування першокурсників – 18 жовтня 2019 р., оцінювання студентами освітніх програм рівня магістр – 20 грудня 2019 р. Згідно із розпорядженням т.в.о ректора від 12.09.2019 р. відділ якості, маркетингу та профорієнтаційної роботи має оприлюднювати результати анкетування в десятиденний термін з дня їх проведення. На момент виїзної акредитації результати анкетування першоккурсників на офіційному веб-сайті не оприлюднені.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі представники робочої групи ОП повідомили про залучення роботодавців, які входять до складу спілки «Асоціація працівників сфери економічної безпеки», до освітнього процесу. Зокрема запланована лекція на тему: Управління інвест. портфелем. Під час зустрічі роботодавці повідомили, що надали робочій групі свої письмові пропозиції щодо вдосконалення ОП, підписали меморандум із ЗВО, а також планують пропонувати здобувачам за ОП роботу в своїх підприємствах та установах. Декан факультету Економіки повідомив про співпрацю з роботодавцями в рамках ярмарки вакансій ЗВО, про формування ним бази роботодавців для проходження практики, і про запланований день кар'єри в ЗВО. Один з роботодавців засвідчив, що надавав кафедрі консультації щодо формування навчально-методичного забезпечення дисциплін ОП. Гарант ОП надала рецензії на ОП від таких роботодавців: директор ТОВ «Міськбуд – Дніпро» Попов А.А., директор ТОВ «Деналлі Груп» Коновалов К.В., директор ТОВ «Пренда» Тавкін В.С., голова ГО «Асоціація працівників сфери економічної безпеки» Прокопець Р.О. До складу розробників ОП було включено роботодавців, які поєднують викладацьку та практичну фахову діяльність, зокрема д.е.н., професор кафедри Левчинський Д.Л., та доцент кафедри, к.е.н. Попова В.В. У 2019 р. до складу розробників ОП було включено Іконнікова М.Ю., директора ТОВ «ІР Днепр».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі декан повідомив, що тримає зв'язок з випускниками, і що планується створення асоціації випускників академії. Гарантом ОП наданий перелік місць роботи випускників денної форми (випуск 2018 р.), заочної форми та деяких випускників 1997, 2001, 2005 років випуску. На зустрічі з випускниками були присутні аспіранти, що до цього отримали ступінь магістра 2017, 2018 року випуску та випускники 2016 і 2019 років випуску магістратури. Вони відзначили, що підтримують зв'язок з окремими викладачами, а також те, що кафедра має контактні дані для зв'язку з ними. В відомостях про самоцінювання надано статистику працевлаштування випускників, яка підтверджується інформацією отриманою під час зустрічей.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Станом на момент виїзної акредитації технологія здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості лише започатковується в ЗВО, тому система реагування на виявлені недоліки ще не налагоджена. Експертна група не встановила фактів участі співробітників відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи у вдосконаленні ОП та загалом освітнього процесу, що пов'язаний з її реалізацією.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ОП акредитується вперше. За словами представників системи внутрішнього забезпечення якості останнього разу врахування зауважень відбулись в 2017 р. У відомостях про самоцінювання надано некоректне посилання на інформацію та підтверджуючі матеріали про врахування зауважень попередніх акредитацій https://pgasa.dp.ua/hp/e-doc/exp_resume-2/.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Розподіл відповідальності між структурними підрозділами академії у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти визначено відповідно до кожного розділу Стандарту ДВНЗ ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти», розмішеного на веб-сайті академії <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/06/pro-sistemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osviti.pdf>. У зв'язку із затвердженням нової структури ПДАБА, яку введено в дію наказом ректора від 30.08.2019 р. № 375, в академії здійснюється перерозподіл функцій між структурними підрозділами, враховуючи новоутворені (відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, планово-аналітичний відділ тощо). Відповідно до нової структури ЗВО, створено відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи.

Відповідно до Положення про відділ на нього покладено проведення моніторингу якості освіти шляхом анкетування, опитування учасників освітнього процесу. Представникам студентського самоврядування відомо, що відділ профорієнтаційної роботи був перетворений на відділ якості освіти, моніторингу, після чого «з'явилося більше активних людей, почали розповідати по місту про ЗВО». Проте вони не продемонстрували розуміння поняття внутрішнього забезпечення якості. Педагогічні працівники повідомили, що дискутують усно щодо змін і перегляду ОП, пропонують зміни. Ректор повідомив, що запропонував взяти західний досвід, наприклад університету Братислави, інших спорідених закладів України, зокрема щодо укрупнення дисциплін. Також ректор поінформував про підготовку багатокритеріального рейтингу викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

Започаткування системи внутрішнього забезпечення якості освіти та створення окремого відділу, відповідального за її реалізацію. Співпраця з роботодавцями щодо перегляду ОП та залучення їх до освітнього процесу. Збір інформації про кар'єрний шлях випускників та підтримка зв'язку з випускниками.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

Відсутність оновлення та перегляду навчально-методичних матеріалів дисциплін. Рекомендуємо покласти функцію внутрішнього забезпечення якості освіти на окремий структурний підрозділ, щоб не поєднувати її з функцією профорієнтаційної роботи та маркетингу в одному підрозділі. Забезпечити системну роботу з метою внутрішнього забезпечення якості освіти та реагування на виявлені недоліки. Детально ознайомити здобувачів з можливістю та процедурою внесення пропозицій щодо внутрішнього забезпечення якості освіти.

Забезпечити чіткі і зрозумілі всім учасникам освітнього процесу процедури оприлюднення і врахування результатів опитувань здобувачів щодо ОП та внутрішньої якості освіти.

Додати можливість опитування здобувачів заочної та дистанційної форм навчання.

Розширити перелік роботодавців, безпосередньо не пов'язаних з ЗВО, для співпраці і залучення в освітній процес. Культивувати в ЗВО культуру якості через спільно поділювані цінності і смисли та її забезпечення – як спільну відповідальність усієї спільноти.

Рівень відповідності Критерію 8:

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Неефективна робота відділу якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи, що проявляються у відсутності оновлення та перегляду навчально-методичних матеріалів дисциплін. Здобувачі не знайомі можливістю та процедурою внесення пропозицій щодо внутрішнього забезпечення якості освіти. Відсутність розуміння поняття внутрішнього забезпечення якості з боку відповідних структурних підрозділів ЗВО.

Часткова невідповідність критерію, з недоліками, які можуть бути усунуті в однорічний строк.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються Статутом ЗВО, затвердженим наказом МОН України 10.02.2017 р. № 207. Статут ЗВО оприлюднено на веб-сайті ЗВО <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/04/statut-2017-www.pdf>. Посилання на Правила внутрішнього розпорядку для працівників ЗВО, яке надане у відомостях про самооцінювання, некоректне <https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2018/06/Pravyla-vnutrishnogo-rozporyadku.pdf>

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі гарант ОП засвідчила, що проекти ОП оприлюднюються на веб-сайті ЗВО для внесення пропозицій, проте перелік пропозицій змін окремо не оприлюднюється. На офіційному веб-сайті ЗВО існує сторінка, яка присвячена обговоренню освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://pgasa.dp.ua/discussions/educational-programs/>). На цій сторінці містяться PDF-версії освітніх програм та електронні адреси для надання зауважень та пропозицій. Разом з тим, дата публікації відповідної сторінки – 23.08.2019 р., а сама ОП існує в ЗВО з 2018 р.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На веб-сайті ЗВО оприлюднена ОП <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2018/07/Osvitno-profesijnaprograma-076-magistry-2018-r.-2.pdf>, а також силабуси усіх освітніх компонентів <https://pgasa.dp.ua/sylabus/ekonomika-pidpriumstva/>. На веб-сторінці Приймальної комісії щодо спеціальності: 076. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність Спеціалізація: Економіка підприємства <https://pgasa.dp.ua/selection-committee/speciality/m-pidpriumnitstvo/> вказана неактуальна застаріла інформація, яка стосується спеціальності обліку і аудиту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

Оприлюднення на офіційному веб-сайті правил щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу, ОП, силабусів усіх освітніх компонентів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Оновити на офіційному веб-сайті ознайомчу інформацію щодо ОП, її цілей та результатів. Забезпечити висвітлення на офіційному веб-сайті ЗВО пропозицій, що надходять від стейкхолдерів, та стосуються вдосконалення ОП. Оновити на офіційному веб-сайті в усіх інформаційних матеріалах назву кафедри та назву ОП.

Рівень відповідності Критерію 9:

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Загалом вимоги до ОП щодо забезпечення її прозорості та публічності відповідають критерію з недоліками, що можна виправити в короткі терміни.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямів досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Место для вводу текста.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Место для вводу текста.

Рівень відповідності Критерію 10:

Выберите элемент.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Место для вводу текста.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Спілкування з ректором, проректорами, деканом економічного факультету, гарантом ОП показало розуміння наявності проблем ОП, бачення та визнання недоліків освітнього процесу як за даною ОП так і в ЗВО в цілому. Слід зазначити, що гарант ОП Поповиченко І.В. була призначена на посаду завідувача кафедри економіки та підприємництва лише у вересні 2019 р., що не дозволило їй у такий короткий термін вжити дієвих заходів по вдосконаленню ОП та загалом поліпшити якість навчального процесу на кафедрі. Разом з тим, гарант ОП і керівництво ЗВО продемонстрували прагнення змінити стан системи забезпечення якості підготовки фахівців у ЗВО; окреслили перші кроки у цьому напрямку. Це дає перспективу очікувати усунення вищезазначених недоліків ОП.

Під час зустрічі ректор ЗВО повідомив про домовленості щодо реалізації проекту зеленого університету, що передбачає перетворення ЗВО в рамках енергоефективності та енергозбереження, з метою забезпечення сталого розвитку. Відзначив зношеність фондів 60%. Повідомив, що в ЗВО відремонтували покрівлю. Серед пріоритетних завдань щодо інфраструктури ректор виокремив такі: 1) підвищення енергоефективності через алгоритм енергосервісного контракту, 2) оптимізацію інфраструктури в зв'язку зі зменшенням к-сті здобувачів (з 10 тис. до 4 тис.) та недоцільністю утримання такого майна, як окремі гуртожитки, полігон з тиром, 3) продовження ремонту покрівель, заміну вікон на фасаді, ремонт фасаду, поліпшення ландшафту та території. Також ректор зазначив про проекти з ремонту туалетів.

Сама процедура проведення акредитації у експертної групи зауважень не викликала. Експертній групі були створені умови для роботи та проведення зустрічей. Самі зустрічі проходили в рамках програми візиту, склад їх учасників відповідав заздалегідь узгодженому, необхідні матеріали, документи надавались вчасно. Фактів впливу, погроз щодо членів експертної групи, учасників зустрічей не було.

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень Е
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень Е
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень Е
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень Е
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень Е
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

До звіту додається:

[не має] дорадчий висновок представника роботодавців

[не має] окремі думки членів експертної групи

[<https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2019/11/Popovychenko.pdf>] програма відвідування ЗВО

[] інші документи _____.

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

(Захаркін О.О.)

Члени експертної групи (електронні підписи)

(Диха М.В.)

(Майоров Д.А.)